

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 547/2012-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. októbra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť P. Z., Ž., zastúpeného advokátom Mgr. B. S., Advokátska kancelária, S., vo veci namietaného porušenia čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 24 C 14/2010 z 20. decembra 2011 v spojení s opravnými uzneseniami z 11. januára 2012 a 18. januára 2012 a rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9 Co 93/2012 z 31. mája 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. Z. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. septembra 2012 doručená sťažnosť P. Z., Ž. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 24 C 14/2010 z 20. decembra 2011 v spojení s opravnými uzneseniami z 11. januára 2012 a 18. januára 2012 a rozsudkom Krajského

súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 9 Co 93/2012 z 31. mája 2012 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ ako žalovaný bol účastníkom konania v právnej veci o zaplatenie sumy 6 638,78 € spolu s príslušenstvom vedeného okresným súdom pod sp. zn. 24 C 14/2010. Okresný súd v predmetnej veci rozhodol rozsudkom z 20. decembra 2011 tak, že žalobe žalobcu vyhovel. Vzhľadom na chyby uvedené v rozsudku okresný súd vydal dve opravné uznesenia z 11. januára 2012 a 18. januára 2012. Na základe podaného odvolania sťažovateľa rozhodoval krajský súd, ktorý svojím napadnutým rozsudkom rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil podľa § 219 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) ako vecne správny.

Sťažovateľ v sťažnosti okresnému súdu, ako aj krajskému súdu vytýka, že nepostupovali v súlade s princípmi právneho štátu, najmä s princípom právnej istoty, a porušenie čl. 1 ods. 1 ústavy odôvodňuje tým, že *„interpretácia práva v ich podaní nevyústila v zabezpečenie vnútornej zrozumiteľnosti a odôvodniteľnosti rozhodnutí, čo sa v maximálnej miere a opakovane prejavilo najmä v rozhodnutiach Porušovateľa 1. a následne aj v rozhodnutí Porušovateľa 2., ktorý sa stotožnil so závermi napadnutého prvostupňového rozhodnutia bez toho, aby sa odvolací súd, od ktorého by sa v právnom štáte okrem samostatnej individuálnej rozhodovacej činnosti malo očakávať aj zabezpečovanie jednotného výkladu práva na globálnej úrovni, bližšie zaoberal a jednoznačne vysporiadal s logickými nedostatkami, na ktorých bolo postavené rozhodnutie Porušovateľa 1. V tomto prípade Sťažovateľovi z obsahu napadnutých rozhodnutí Porušovateľov do dnešného dňa nie je zrejmé, z akého dôvodu obaja Porušovatelia odignorovali existenciu dohody o pristúpení k záväzku podľa § 534 Občianskeho zákonníka medzi Sťažovateľom a spoločnosťou G., s.r.o. a následne jednoznačné vyjadrenie svedka Ing. R. S. na pojednávaní dňa 15.12.2011, ktorý potvrdil, že sporná úhrada zo strany spoločnosti G., s.r.o. v prospech odporcu v sume 200.000,-Sk bola úhradou pôžičky, ktorú si zobral Sťažovateľ od navrhovateľa.“*

Sťažovateľ v súvislosti s namietaným porušením svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy namieta nepreskúmateľnosť a nedostatočnosť odôvodnenia písomného vyhovovania rozsudkov okresného súdu, ako aj krajského súdu, a tento nedostatok podľa názoru sťažovateľa spôsobuje porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Sťažovateľ v tomto smere v sťažnosti poukazoval na skutkové tvrdenia kľúčového svedka, s ktorými sa okresný súd, ako aj krajský súd dostatočne nevysporiadal, resp. sa vysporiadal podľa názoru sťažovateľa arbitrárne.

Sťažovateľ na základe uvedenej argumentácie v sťažnosti žiadal, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie takto rozhodol:

„1. Okresný súd Žilina v konaní vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 24C/14/2010, Rozsudkom č. k. 24C/14/2010-184 zo dňa 20.12.2011 v spojení s opravnými uneseniami zo dňa 11.1.2012 č. k. 24C/14/2010-205 a zo dňa 18.1.2012 č. k. 24C/14/2010-205 porušil právo Sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy (právo na súdnu ochranu).

2. Okresný súd Žilina v konaní vedenom na Okresnom súde Žilina, pod sp. zn. 24C/14/2010, Rozsudkom č. k. 24C/14/2010-184 zo dňa 20.12.2011 v spojení s opravnými uneseniami zo dňa 11.1.2012 č. k. 24C/14/2010-205 a zo dňa 18.1.2012 č. k. 24C/14/2010-205 porušil čl. 1 ods. 1 Ústavy SR (princíp právnej istoty).

3. Krajský súd v Žiline Rozsudkom sp. zn. 9Co/93/2012 zo dňa 31.5.2012 porušil právo Sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy (právo na súdnu ochranu).

4. Krajský súd v Žiline Rozsudkom sp. zn. 9Co/93/2012 zo dňa 31.5.2012 porušil čl. 1 ods. 1 Ústavy SR (princíp právnej istoty).

5. Ústavný súd Rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 31.5.2012 č. k. 9Co/93/2012, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu v Žiline zo dňa 20.12.2011 č. k. 24C/14/2010-184 v spojení s opravnými uzneseniami zo dňa 11.1.2012 č. k. 24C/14/2010-205 a zo dňa 18.1.2012 č. k. 24C/14/2010-205 zrušuje.

6. Ústavný súd Rozsudok Okresného súdu v Žiline zo dňa 20.12.2011 č. k. 24C/14/2010-184 v spojení s opravnými uzneseniami zo dňa 11.1.2012 č. k. 24C/14/2010-205 a zo dňa 18.1.2012 č. k. 24C/14/2010-205 zrušuje a vracia vec Okresnému súde Žilina na ďalšie konanie.

7. Okresný súd Žilina ... a Krajský súd v Žiline ... sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť trovy konania Sťažovateľa vo výške 456,80 €.“

Sťažovateľ zároveň v závere svojej sťažnosti žiadal, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť rozsudku okresného súdu sp. zn. 24 C 14/2010 z 20. decembra 2011 a napadnutého rozsudku krajského súdu.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy

podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podstatou sťažnosti je nespokojnosť sťažovateľa s odôvodnením označeného rozsudku okresného súdu a napadnutého rozsudku krajského súdu. Sťažovateľ odôvodnenia uvedených rozsudkov všeobecných súdov považuje za arbitrárne, nedostatočné a nepreskúmateľné a zároveň v ňom vidí porušenie čl. 1 ods. 1 ústavy a svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd považuje za potrebné pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02, III. ÚS 151/05, III. ÚS 344/06).

Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (*mutatis mutandis* I. ÚS 13/00).

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných

súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

1. K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa podľa čl. 1 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy označeným rozsudkom okresného súdu poukazuje na princíp subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd preto konštatuje, že nemá právomoc preskúmať napadnutý rozsudok ani predchádzajúci postup okresného súdu, keďže ho už preskúmal na základe odvolania krajský súd, ktorý bol oprávnený a zároveň povinný poskytnúť sťažovateľovi ochranu jeho právam.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v tejto časti smerujúcej proti označenému rozsudku okresného súdu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, IV. ÚS 155/2010).

2. Ústavný súd v súvislosti s namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy konštatuje, že po preskúmaní odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu, ako aj odôvodnenia označeného rozsudku okresného súdu, na ktoré nemožno nazeráť izolovane a ktoré podľa judikatúry tvorí jeden celok (II. ÚS 78/05), dospel k záveru, že rozhodnutie je dostatočným spôsobom odôvodnené, krajský súd zrozumiteľne odôvodnil úvahy, ktoré zvolil pri rozhodovaní o nároku žalobcu, a právne závery, na ktorých je rozhodnutie založené, nemožno hodnotiť ako arbitrárne.

Z odôvodnenia označeného rozsudku okresného súdu, ako aj z odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu vyplýva, že dôvodom vyhovenia návrhu žalobcu bola nesporná skutočnosť, a to že sťažovateľ si skutočne požičal žalobou uplatnenú sumu od žalobcu, pričom v konaní neunesol dôkazné bremeno, pretože nevedel dôveryhodne preukázať splnenie svojho dlhu žalobcovi. Všeobecné súdy vychádzajúc z vykonaného dokazovania dospeli k záveru, že sťažovateľove tvrdenia týkajúce sa splnenia dlhu boli rozporuplné, a v tomto smere súdy poukázali na písomné dôkazy (list zo 17. decembra 2008

a príkaz na úhradu a na ňom uvedený variabilný symbol), ktoré vyvracajú účelovú svedeckú výpoveď kľúčového svedka p. S., ktorý v rozpore s týmito dôkazmi tvrdil, že vykonanou platbou chcel uhradiť dlh sťažovateľa. Súdy preto logicky na základe týchto rozhodujúcich skutočností dospeli k záveru o neunesení dôkazného bremena sťažovateľa, a preto ho zaviazali uhradiť žalobcovi žalobou uplatnenú sumu.

Ústavný súd ďalej poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

Ústavný súd v súvislosti s ďalšou námietkou sťažovateľa, že krajský súd sa v odôvodnení svojho napadnutého rozsudku stotožnil s nepreskúmateľnými a arbitrárnymi závermi okresného súdu, ktorý svoje rozhodnutie založil na neprípustných úvahách, ktoré nemali oporu vo vykonanom dokazovaní, poukazuje na tú časť odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu, v ktorej krajský súd uviedol, že *„na tieto odvolací súd neprihliadal, lebo ani nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a prvostupňový súd len nad rámec dokazovania uviedol, akými ďalšími úvahami sa pri rozhodovaní riadil“*.

Ústavný súd opakovane judikoval, že pokiaľ preskúmanie postupu alebo rozhodnutia orgánu štátu v rámci predbežného prerokovania nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, reálnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05), je možné sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd po preskúmaní napadnutého rozsudku krajského súdu dospel k záveru, že ho možno považovať za ústavne akceptovateľný. Ústavný súd konštatuje, že odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu nemožno považovať za arbitrárne ani za svojvoľné alebo za nepreskúmateľné. Toto odôvodnenie poskytuje dostatočný základ pre jeho výrok. Úvahy krajského súdu sú zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajúce z vykonaného dokazovania a relevantných noriem hmotného práva, ktorých účel a význam

nepopierajú. Ústavný súd tiež nezistil, že by relevancia námietok sťažovateľa smerujúcich proti napadnutému rozsudku krajského súdu z hľadiska posúdenia možného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy umožnila dospieť k záveru, ktorý by odôvodňoval vyslovenie porušenia označeného základného práva. Z uvedeného dôvodu sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre zjavnú neopodstatnenosť.

3. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie princípu právnej istoty vyplývajúceho z čl. 1 ods. 1 ústavy, ten má charakter všeobecného ústavného princípu, ktorý sú povinné rešpektovať všetky orgány verejnej moci pri výklade a uplatňovaní ústavy (napr. IV. ÚS 70/2011), a tento ústavný princíp je zároveň jedným z atribútov základného práva na súdnu ochranu a jeho esenciálnej zložky – práva na spravodlivý proces. Z tohto hľadiska sa konštatovaná zjavná neopodstatnenosť vo vzťahu k namietanému porušeniu tohto základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy týka rovnako (materiálne) aj tejto námietky.

Sťažovateľ uvedenú námietku premietol do samostatného bodu petitu, preto je namieste zdôrazniť, že čl. 1 ods. 1 ústavy neformuluje žiadne základné právo ani slobodu účastníka konania, preto ústavný súd nemôže v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vysloviť porušenie tohto ustanovenia ústavy (napr. III. ÚS 119/2011).

V tejto časti tak ústavný súd sťažnosť odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej meritórne prerokovanie v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. III. ÚS 117/2012).

V nadväznosti na odmietnutie sťažnosti ako celku ústavný súd už o ďalších požiadavkách sťažovateľa nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. októbra 2012